

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr LX/455/09
Rady Gminy w Iwaniskach
z dnia 21 grudnia 2009 r.

Plan Odnowy Miejscowości

UJAZD

GMINA IWANISKA
POWIAT OPATOWSKI
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Ujazd, październik 2009 r.

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka miejscowości	4-8
2. Inwentaryzacja zasobów miejscowości.....	8-10
3. Słabe i mocne strony miejscowości – Analiza SWOT.....	11
4. Planowane kierunki rozwoju miejscowości - wizja rozwoju miejscowości.....	12
5. Opis planowanego przedsięwzięcia.....	13
6. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia.....	13
7. Harmonogram rzeczowo - finansowy planowanego przedsięwzięcia.....	14

Plan Odnowy Miejscowości Ujazd

Plan Odnowy Miejscowości Ujazd jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy udziale mieszkańców. Określa najważniejsze działania, które mieszkańcy uznali za istotne dla swojej miejscowości. Plan Odnowy Miejscowości pozwolił na uświadomienie mieszkańcom ich roli, w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. Położenie

Miejscowość Ujazd położona jest w województwie świętokrzyskim, w powiecie opatowskim, w gminie Iwaniska, w obrębie ewidencyjnym Ujazd. Graniczy z obrębami: Iwaniska, Toporów, Kopiec, Tęcza, Radwan. Miejscowość ta leży około 15 km na południowy zachód od Opatowa, około 15 km na północny zachód od Klimontowa i około 25 km na północny wschód od Staszowa.

Ujazd jest punktem początkowym zielonego szlaku rowerowego prowadzącego do Sandomierza. Przez wieś przechodzi czerwony szlak turystyczny z Gołoszyc do Piotrowic oraz niebieski szlak rowerowy do Opatowa.

2. Liczba ludności

Liczba ludności w miejscowości Ujazd wynosi 406 osób.

(Stan na dzień 20 października 2009 r. – dane z Ewidencji Ludności U.G. Iwaniska)

3. Infrastruktura techniczna

Miejscowość wyposażona jest w podstawową infrastrukturę techniczną: wodociąg, kanalizację, sieci energetyczne, sieć telekomunikacyjną.

4. Dane historyczne

Ujazd – była to osada, która w XII wieku należała do opactwa cystersów z Jędrzejowa, w XV wieku do znakomitego rodu Oleśnickich, w XVI w. wieś należała do rodu Zborowskich. Po nich przeszła na własność rodu Ossolińskich.

Wzniesiony w latach 1627-1644 przez Krzysztofa Ossolińskiego obszerny pałac typu palazzo in fortezza otoczony od strony północnej pięknymi ogrodami w stylu włoskim. Zamek ten nazwany został Krzyżtoporem. Architektem, który sporządził plany i nadzorował budowę, był Wawrzyniec Senes. Wokół tajemniczego wspaniałego obiektu krąży wiele legend, wśród których króluje opowieść o zastosowaniu na zamku symboliki liczb nawiązującej do kalendarza. Według przekazów Krzyżtopór miał cztery baszty reprezentujące pory roku, 12 wielkich sal reprezentujących miesiące, 52 pokoje (liczba tygodni w roku) i 365 okien (liczba dni w roku). Nad jedną z komnat miał się znajdować szklany dach nad którym umieszczono zbiornik wodny ze złotymi rybkami.

Brak zachowanych planów budowy uniemożliwia dziś faktyczne odtworzenie wizerunku Krzyżtoporu z połowy XVII wieku. Fundator zamczyska cieszył się nim krótko. Krzysztof Ossoliński zmarł nagle w rok po ukończeniu budowy. Pozostawił po sobie majątek, który odziedziczył jego syn Krzysztof Baldwin Ossoliński.

Po jego śmierci zamek dostał się w ręce spokrewnionej z nim rodziny Kalinowskich. Następnie zamek przechodził w ręce Wiśniowieckich i Morsztynów. Obiekt został ograbiony w czasie potopu szwedzkiego. Zniszczenia dopełniła Konfederacja Barska ponieważ około 1760 r. Krzyżtopór był w posiadaniu Michała Paca, jednego z czołowych działaczy

Plan Odnowy Miejscowości Ujazd

Konfederacji Barskiej. Pac „otworzył wrota” Krzyżtoporu dla jej zwolenników. W czasie walk zamek został zupełnie dewastowany. Od tego momentu kolejnymi właścicielami byli biskup krakowski Kajetan Sołtyk, później Łempiccy. Ostatnimi właścicielami została rodzina Orsettich ale nikt nie zdołał podnieść go z ruin i zamek już nigdy nie wrócił do dawnej świetności.

Obecnie Ujazd znany jest w Polsce i na świecie właśnie za sprawą potężnych ruin bastionowego zamku Krzyżtopór. Zamek uzyskał status trwałej ruiny. Budowla jest ruiną o znacznym stopniu zachowania, stąd jej zwiedzanie dostarcza wielu przyjemności. Turyści chętnie tu przybywają, aby zobaczyć pozostałości niezwykle bogatej niegdyś rezydencji, w której nawet konie przeglądały się w lustrach.

5. Środowisko kulturowe

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

W miejscowości znajduje się zabytkowy zespół zamkowy Ossolińskich:

- zamek „Krzyżtopór” - nr rej. 332 z 23.06.1967 r.
- park (pozostałości) - nr rej. 604 z 12.12.1957 r.

5. Położenie komunikacyjne

Ujazd jest korzystnie położony względem ważniejszych szlaków komunikacyjnych. Przez miejscowość przebiega droga wojewódzka nr 758 Iwaniska – Klimontów – Koprzywnica.

Ujazd jest punktem początkowym zielonego szlaku rowerowego prowadzącego do [Sandomierza](#). Przez wieś przechodzi [czerwony szlak turystyczny](#) z [Gołoszyc](#) do [Piotrowic](#) oraz niebieski szlak rowerowy do [Opatowa](#).

Miejscowość jest położona w odległości około 3 km od centrum gminy.

7. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie miejscowości ujazd zarejestrowanych jest 11 podmiotów gospodarczych, zajmujących się działalnością usługową, handlową i transportową. Są to podmioty jednoosobowe lub tzw. rodzinne.

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w miejscowości Ujazd przedstawia się następująco:

Usługi	Handel	Transport
9	1	1

Plan Odnowy Miejscowości Ujazd

(stan na dzień 20 października 2009 r. dane z ewidencji działalności gospodarczej U.G. w Iwaniskach).

Profil produkcji rolniczej w Ujeździe nastawiony jest w większej części na zaspakajanie potrzeb własnych gospodarstw domowych niż masowego zapotrzebowania konsumenta.

Tylko nieznaczna część mieszkańców zajmuje się działalnością pozarolniczą, często poza terenem miejscowości.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne miejscowości i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w działaniach na rzecz jej rozwoju.

Rodzaj zasobu	Opis zasobu, jakim dysponuje miejscowość
Środowisko przyrodnicze, położenie	
Walory krajobrazu	Atrakcyjne krajobrazowo i przyrodniczo środowisko, malowniczy, zróżnicowany topograficznie krajobraz
Walory klimatu	Korzystne warunki klimatyczne dla zamieszkiwania i wypoczynku
Walory szaty roślinnej	W pobliżu lasy, łąki

Wody podziemne i powierzchniowe	- Staw wiejski
Sąsiedztwo	Bliskość: - centrum gminy - większych aglomeracji miejskich (Opatów, Staszów, Ostrowiec Świętokrzyski), - otoczenie lasów, łąk, rzeki Koprzywianki
Środowisko kulturowe	
Walory architektury, zabytki	- Zabytkowy zespół zamkowy Ossolińskich: Zamek Krzyżtopór, park podworski (pozostałości),
Walory ukształtowania przestrzeni publicznej	- Brak uporządkowanej, zorganizowanej przestrzeni publicznej, służącej mieszkańcom
Obiekty i tereny	
Tereny dla funkcji rekreacyjnej	- Park podworski – niezagospodarowany
Tereny dla działalności gospodarczej	Wyznaczone w studium tereny pod działalność komercyjną: - usługi hotelarsko-gastronomiczne
Place i miejsca publicznych spotkań	- istniejący budynek remizy OSP wymaga rozbudowy - brak urządzonych terenów zieleni wiejskiej

Miejsca sportu i rekreacji	- Brak urządzonych terenów sportowo- rekreacyjnych
Szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne	- Przez miejscowość przebiega szlak turystyczny oraz szlak rowerowy
Infrastruktura techniczna	Miejscowość posiada sieć: <ul style="list-style-type: none"> - wodociągową, - kanalizacyjną, - telekomunikacyjną, - energetyczną
Gospodarka, rolnictwo	
Miejsca pracy	Rolnictwo, ale także pozarolnicze miejsca poza miejscowością oraz Instytucja Kultury Zamek Krzyżtopór
Zakłady produkcyjne i obiekty usługowe	- 2 sklepy wielobranżowe
Miejsca noclegowe, gastronomia, baza noclegowo-gastronomiczna	- Brak bazy: <ul style="list-style-type: none"> - noclegowej, - gastronomicznej

III. SŁABE I MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI – Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne miejscowości, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość miejscowości i jej mieszkańców.

MOCNE STRONY-ATUTY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	SŁABE STRONY-CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ MIEJSCOWOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ czyste otoczenie i środowisko naturalne ➤ atrakcyjne położenie w malowniczej okolicy, w urozmaiconym krajobrazowo otoczeniu ➤ korzystne położenie na szlaku komunikacyjnym ➤ położenie na szlaku turystycznym ➤ wysokie walory krajobrazowe ➤ bogate walory turystyczno-historyczne i przyrodnicze ➤ możliwość zagospodarowania terenów w centrum miejscowości ➤ zabytkowy zespół zamkowy Ossolińskich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak sieci gazowej ➤ brak parkingu ➤ budynek remizy OSP wymaga rozbudowy ➤ brak estetycznych przestrzeni publicznych ➤ brak obiektów małej architektury ➤ brak terenów rekreacyjno-wypoczynkowych ➤ brak urządzonych publicznych terenów zielonych
SZANSE-MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI, WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA	ZAGROŻENIA –CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE, WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykorzystanie potencjału i atutów 	

<p>położenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sprzyjająca polityka regionalna ➤ zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych w tym pochodzących z UE ➤ zagospodarowanie walorów krajobrazowych, turystyczno-historycznych oraz przyrodniczych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niewystarczające fundusze na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności ➤ rosnące bezrobocie ➤ alkoholizm zwłaszcza wśród bezrobotnych ➤ brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich
---	---

IV. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI – WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Wizja Rozwoju Miejscowości powstała w wyniku dyskusji mieszkańców, odwołuje się do przyszłości.

Wizję rozwoju miejscowości sformułowano następująco:

Ujazd – to wieś atrakcyjna do zamieszkania, dbająca o zachowanie walorów kulturowych i przyrodniczych

Priorytet

Zwiększenie atrakcyjności wsi

Cel 1:

Miejsca spotkań i wypoczynku mieszkańców

Projekty:

1. Rozbudowa budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej

V. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Podczas zebrania wiejskiego mieszkańcy przedstawili najważniejsze zadanie do realizacji, poprawiające warunki życia mieszkańców.

Co chcielibyśmy zrobić ?

- **Rozbudować budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej**

Dzięki rozbudowie możliwe będzie utworzenie sali szkoleń, porad, spotkań strażaków, mieszkańców i pomieszczenia na szkolenia dla osób bezrobotnych. Prowadzone będą zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, organizowane zabawy i dyskoteki.

VI. SZACUNKOWY KOSZT PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Szacunkowy koszt realizacji planowanego przedsięwzięcia realizowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wynosi **350.000,00 zł**

Poziom pomocy finansowej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) wynosi maksymalnie 75 % kosztów kwalifikowalnych projektu.

Wymagany wkład środków własnych beneficjenta (gminy) wynosi co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych projektu.

**VII. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY REALIZACJI
PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI UJAZD**

Nazwa zadania	Przewidywany termin realizacji	Szacunkowa wartość zadania w zł (brutto)
Rozbudowa remizy OSP	Czerwiec 2010	350.000,00